

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра філософії та релігієзнавства

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ З ДИСЦИПЛІНИ «ПРАКТИЧНА ФІЛОСОФІЯ» (2-й курс, спеціальність «Філософія»)

Форма проведення – **письмова**. Студенти отримують екзаменаційні білети, що складаються з 4 (чотири) питання і дають письмову відповідь на кожне з питань білету. Тривалість проведення – 1 пара (**1 година 10 хвилин**). Іспит проводиться відповідно до розкладу екзаменаційної сесії.

Консультація перед іспитом буде проведена за розкладом у вигляді відеоконференції в Hangouts Meet. Всі допущені до іспиту студенти отримають запрошення на консультацію електронною поштою.

Максимальна кількість балів: **40 балів**.

Критерії оцінювання:

Рівень виконання: високий (**35-40** балів). Оцінка «відмінно»;
достатній (**25 – 34** бали). Оцінка «добре»;
середній (**15 – 24** бали). Оцінка «задовільно»;
низький (**0 – 14** балів). Оцінка «незадовільно».

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю ПРАКТИЧНА ФІЛОСОФІЯ

1. Практична філософія як розділ філософії, її методи і завдання.
2. Експериментальна психологія: філософські підстави та практичне застосування (В. Вундт, Вюрцбургська школа, Французька школа психології).
3. Глибинна психологія (психоаналіз З. Фрейда та його інтерпретації, аналітична психологія К. Г. Юнга, індивідуальна психологія, психоаналіз Ж. Лакана).
4. Гештальтпсихологія: філософські підстави та практичне застосування.
5. Когнітивна психологія: філософські підстави та практичне застосування.
6. Функціоналізм у психології: філософські підстави та практичне застосування (К. Штумпф, американський прагматизм у психології).
7. Бігейвіоризм: філософські підстави та практичне застосування. Необігейвіоризм.
8. Гуманістична психологія (А. Маслоу, В. Франкл, Е. Фромм, К. Роджерс): філософські підстави та практичне застосування.
9. Абсолютне обґрунтування етики у міфології, релігії та філософії.
10. Релятивні теорії етики (софістика, школа кіренаїків, гедонізм, релятивістські концепції моралі 19-20 ст.).
11. Аксіологія: філософські підстави та практичне застосування теорії цінностей.
12. Actus humanus та Actus hominis: обґрунтуйте розрізнення цих типів учинків.
13. Розуміюча психологія В. Дільтея: філософські підстави та практичне застосування.
14. Цільове обґрунтування етики (евдемонізм, утилітаризм, етика І. Канта, етика розуму).
15. Виховання як філософська проблема. Приклади її вирішення в індійській та китайській філософії.

16. Філософські підходи до освіти і виховання в Античній Греції.
17. Церква як виховний інститут суспільства: філософські основи освітнього та виховного процесів у середньовічній думці.
18. Філософські основи становлення педагогіки в добу Просвітництва.
19. Охарактеризуйте філософські підходи до освіти у постіндустріальну (інформаційну) епоху.
20. Філософія краси: філософські підстави та практичне застосування естетики.

ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ

1. Філософія історії, її предмет, об'єкт і методологія. Філософія історії, історіософія, історіографія: спільне і відмінне.
2. Філософський аналіз меж, можливостей, форм і методів історичного пізнання.
3. Філософія історії у Стародавній Індії і Китаї.
4. Особливості філософії історії в античній Греції.
5. Особливості християнської історіософії. Провіденціалізм, есхатологія, лінеарність історичного процесу у філософії Св. Августина.
6. Прогрес людства як закон історії. Прогресистські концепції історії в добу Просвітництва та антипрогресизм.
7. Антропоцентризм як основа історичного розвитку. Розкрийте суть антропосоціогенезу як історичного процесу.
8. Розуміння історичного часу у філософії історії. Поняття «історична епоха» та «історична реальність».
9. Розуміння історичного простору у філософії історії. Географічний і демографічний детермінізм як рушії історії.
10. Моделі історичного процесу: циклічна, концепція коловороту, лінеарна, естафетна, спіралеподібна, формаційна, хвильова, наративна, постмодерністська.
11. Роль особистості в історії: волюнтаристський підхід.
12. Концепція осьового часу К. Ясперса.
13. Класична, некласична і постнекласична парадигми філософії історії.
14. Контрфактуальна, квантитативна, альтернативна історія, мікроісторія, історія ментальностей: загальний огляд напрямків.
15. Поняття «історична пам'ять» і «місця пам'яті» у філософії історії М. Альбвакса, П. Нора, А. та Я. Ассманів.
16. Розкрийте поняття «політика історичної пам'яті», на прикладах поясніть, як працюють її механізми.
17. Дифузія як закон запозичення і взаємодії культур в історії.
18. Техніка і технології як рушії історії.
19. Поняття «кінця історії» і футурологічні концепції в лінійній моделі.
20. Українська філософія історії («Київ – другий Єрусалим»), концепція тяглості української історії, український історичний месіанізм, філософія історії української національної ідеї).

ФІЛОСОФІЯ ПОЛІТИКИ

1. Філософія політики та права в системі соціально-філософського знання.
2. Концепція «політичного» К. Шмітта.

3. Політична онтологія. Політичний простір і час. Протяжність та дискретність політичного простору.
4. Механізми трансляцій політичних явищ у просторі.
5. Геополітика як вираження онтології міжнаціональних інтересів.
6. Проблема політичної необхідності.
7. Свобода та відповідальність в політичній сфері.
8. Політична свідомість: індивідуальний та суспільний вимір.
9. Політична міфологія.
10. Особливості політичної мови та приклад політичної мови сучасної України.
11. Політичне знання та пізнання.
12. Політична істина.
13. Політична антропологія.
14. Евристичний потенціал політичних досліджень. Концепт «мода».
15. Інформаційна нерівність та політичний гегемонізм
16. Мультикультуралізм та політичні реалії поляризованого світу.
17. Реалполітика як складова частина політичного реалізму.
18. Теорії політичної дії. Афективні, когнітивні та оціночні орієнтації у політичних діях.
19. Політичні субкультури (регіональні, соціоекономічні, соціально-класові, етнічні, релігійні, вікові, гендерні).
20. Політична праксеологія та її види.

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

1. Предмет, об'єкт та функції філософії права.
2. Філософсько-правові ідеї епохи Відродження (Н. Макіавеллі, Г. Гроцій, Ж. Боден).
3. Філософія права XVII-XVIII ст. (Ф. Бекон, Т. Гоббс, Дж. Локк, Б. Спіноза).
4. Філософсько-правові ідеї французького Просвітництва XVIII ст.
5. І. Кант як філософ права.
6. Філософія права Г. Гегеля.
7. Філософсько-правова думка в Україні в XIX-XX ст.
8. Неокантіанські концепції філософії права.
9. Неогегельянські концепції філософії права.
10. Правова реальність та її структура.
11. Право, свобода, закон: їх взаємозв'язок.
12. Право та правопорядок.
13. Проблеми людини як правової істоти.
14. Правова антропологія.
15. Цінності права та їх характеристика.
16. Правова реальність та специфіка її пізнання.
17. Мораль та право як загальні регулятори життєдіяльності людини.
18. Справедливість як основна правова цінність.
19. Філософський зміст і обґрунтування прав людини.
20. Природне та позитивне право.

ЗРАЗОК БІЛЕТУ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № __1__

Спеціальність 033 «Філософія»

Курс _2_____

Група ... _____

З дисципліни: Філософія історії

1. Питання з «Практичної філософії»
2. Питання з «Філософії історії».
3. Питання з «Філософії політики».
4. Питання з «Філософії права».

Затверджено на засіданні кафедри філософії та релігієзнавства, протокол №..., від
.... р.

Екзаменатори

Омельченко Ю. В.

Пасько І. Я

Завідувач кафедри

Горбань О. В.